

Toespraak opening Disconnected / Reconnected

Zaterdag 12 september 2020 // 16:00 uur // Reijmerstok // @Jonathan Wanders

Disconnected / Reconnected

Vandaag, 76 jaar geleden, begon de bevrijding van Nederland. Niet ver hier vandaan in Mesch. Sinds die dag leven WIJ in vrijheid. Al 76 jaar lang zijn WIJ vrij.

Maar leven WIJ daadwerkelijk in vrijheid? En wie zijn die WIJ?

Als er een WIJ is, is er ook een ZIJ. Leven ZIJ ook in vrijheid?

Wat is onze verantwoordelijkheid als bevrijde mensen?

Is onze bevrijding slechts een mooie herinnering óf is het een belofte aan toekomstige generaties, waar ook ter wereld?

Deze vragen en gedachten waren het uitgangspunt voor het kunstproject Disconnected / Reconnected. Een werk dat gaat over vrijheid en verbondenheid. Over koppeling en ontkoppeling.

Een werk dat, hoop ik, meer dan mijn vorige werken weet te prikkelen en confronteren. Dat aanleiding geeft tot gedachten en conversaties. Een open oproep tot dialoog.

Dat vrijheid niet vanzelfsprekend is hebben we vanaf maart weer kunnen ervaren. Of moet ik zeggen mogen ervaren? Want hoe erg deze wereldwijde gebeurtenis ook is, het virus leek een medicijn te zijn voor onze globale onverschilligheid. Voor onze ontkoppeling.

Even leek het dat WIJ het anders gingen doen. Beter. Een soort van harde reset. Want dit was het moment. Helaas was dit besef van korte duur.

WIJ zijn ontkoppeld.

Gaat carnaval wel door volgend jaar? Kan Rieu het Vrijthof weer laten dansen?

WIJ vieren vrijheid, terwijl ergens anders in Europa, Wit-Rusland, nog altijd een dictator aan de macht is en er in Griekenland 13.000 vluchtelingen op straat staan na een verwoestende brand.

WIJ zijn ontkoppeld.

In de supermarkten van Zuid-Limburg. Een mango uit de Dominicaanse Republiek. Een avocado uit Peru. Terwijl de fruitbedrijven in Zuid-Limburg langzaam verdwijnen.

Kiloknaller. Plofkip.

WIJ zijn ontkoppeld.

Remembrance Road in Margraten. De linten om de bomen. Tussen de bomen ligt plastic afval. Terwijl het gras wordt gemaaid wordt het plastic versnipperd. De regen spoelt de plastic deeltjes naar de Maas. Vervolgens komt het terecht in de oceaan, waar het tot microplastics verwordt. Lekker denkt de vis. De vis belandt in het restaurant. Lekker denken wij. De vis wordt duur betaald.

WIJ zijn ontkoppeld.

Lekker winkelen in Maastricht. Nu in de aanbieding! De nieuwe wintercollectie van H&M en C&A gemaakt door minderjarige kinderen in Myanmar en India die meer dan 12 uur per dag werken. Opruiming. Uitverkoop. Korting. WIJ zijn ontkoppeld.

Het is tijd om verbindingen te leggen. Van ontkoppelen naar (opnieuw) koppelen. Van *disconnected* naar *reconnected*.

Het verleden maakt wie we zijn, maar de toekomst bepaalt wat we doen en worden. Wij kunnen zelf beslissen wat we meenemen naar de toekomst. Als samenleving hebben we zo langzamerhand alle middelen tot onze beschikking, nu is het zaak die middelen op de juiste manier in te zetten. Dat betekent ook dat we de confrontatie en verbindingen moeten opzoeken, als startpunt voor het voeren van een dialoog.

Een dialoog als bouwsteen voor een toekomst waarin WIJ én ZIJ vrij zijn.

Mocht Shakespeare vandaag geleefd hebben, dan zou hij ongetwijfeld hebben gezegd: To be connected or not to be connected, that's the question.

Bedankt voor jullie aandacht!